

Iz tega dopisa je razvidno, da sta notranje kakor zunanje ministerstvo prav lepo pripoznali važnost moje organizacije v Egiptu, zunanje ministerstvo je tudi zagotovilo svojo moralno pomoč ali materialno podporo ni dalo ni prvo ni drugo. — Jaz bi moral vse prelepe načrte izvršiti — sam, šele potem bi morda došla pomoč države. — Jaz sem imel nad 2000 K, katere sem potrošil za potovanje v Egipt (brez stroškov doma), da sem proučil razmere in ustvaril lepe načrte, — država pa ni imela 10.000 K za začetek. — Brez denarja pa se niti doma ne da ničesar narediti, kaj li še v tujini!

Vkljub temu nisem opustil svojih načrtov. Dasi imam, kakor ve pač, vsakdo, dovolj poslov in trudapolnega dela doma, vendar sem si zabil v srcu in glavi, da ličim na vsak način spraviti v življenje zasnovano organizacijo.

Toda že jeseni l. 1907. je počila — finančna kriza, sprva specijelno egiptiska, potem svetovna. V Egiptu je bil finančni polom strašen! Kralj egiptiske banke je povlekel za seboj nebroj falimentov raznih delniških družb in zasebnikov. En sam dan je bilo prijavljenih na Tribunalu nad 700 konkurzov. — Gospodarsko življenje je uničeno vsaj za 10 let. Skoro vsi boljši Slovenci so bili hudo prizadeti, mnogi uničeni; prej bogataši — so danes reveži, ki morajo znova pričeti svojo egiptovsko srečo! (— Marsikdo se še danes z bridkostjo spominja, kako sem jih rotil, naj prodajo delnice tistih neštetihih spekulativnih delniških družb, — in naj raje vlagajo denar v naše posojilnice! Da so to storili!! —)

V takih razmerah je težko misliti na tako obširno zasnovano organizacijo — brez zagotovljene eksistence iz domovine. Zato sem čakal boljših časov. Mislim sem, da bi se dala sprožiti ta misel v našem deželnem zboru, ali kako je tu, to zopet vemo. Torej: čakajmo boljših časov!

Tem mojim člankom se pozna prav očitno, da sem se prizadeval, govoriti kolikor mogoče le v glavnih potezah; vidi se jim, da bi lahko napisal dvajset člankov, a še bi ne povedal vsega. — Toda že iz tega, kar sem stlačil v tri, štiri članke, je jasno, to-le:

Naša mizerija, naša sramota, naša žalost v Egiptu — je velika; pomoč težavna. Vse to dokazujejo razprave v »Sl. Narodu« in zaderskem »Narodnem Listu«. — Ni pa res, da se ni še nikdo bavil s tem delikatnim in sila važnim vprašanjem, — pač pa je resnica, da sem mu jaz posvetil svojo pozornost pred 4 leti, potoval nalašč v Egipt, proučil razmere, pokazal jasno očitano pot ugodni rešitvi in zbudil zanimanje in odobravanje najmerodajnejših činiteljev v Avstriji, Egiptu in celo drugod v inozemstvu.

Da nisem izvršil velikih navedenih, ni moja krivda. Moja volja je bila dobra, moji načrti so našli le odobravanje, — ali moje moči so preslebe, da bi mogel jaz sam delati — čudeže. Ali kar sem storil, je narejeno, more služiti v podlago bodočemu delu, kateremu lahko še kdo drugi posveti svoje moči. Kar se ni še zgodilo, naj se izvrši o prvi ugodnejši priliki.

Naloga, katere sem se bil lotil, je pač tako ogromna, da je treba združenih sil, veliko žrtev in dela, ako jo hočemo izvršiti. Zato apelujem na vse rodoljube, bodisi tega ali onega političkega stremjenja, da s pozornostjo prečitajo moje članke, jih uvažujejo in razmišljajo, kako bi se dali izvršiti lepo in na široko zasnovani načrti. — Umeje se, da več oči več vidi, da torej utegne marsikdo imeti še kako dobro misel: Prav, na dan ž njo, razmišljajmo, — delajmo!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga. — Dasi imam dovolj denarja in hladno vreme, vendar razsaja v možganih tukajšnjih dopisnikov klerikalnih listov neznozna vročina. Hudujejo se na prireditve naših veselice, koje so od zavednega občinstva jako dobro obiskane. Ravno tukaj je trda kost, katere naš

Janez vohani in Strancar ne moreta pogoltniti.

»Johann der Grosse« je kapaciteta v glasbi in neprekosljiv. V nedeljo dne 12. t. m. je pokazal celo v cerki, da je kos svoji nalogi ter zapel pesmico od »črnega kusa«, nadejaje se, da vendar pristopi kakim mladencem in mladenki v okrilje njegovega »izobr.« društva; pa ne gre in ne gre.

Strancar pa, kakor znamo nima sluha in zatoraj prav nerad zapoje. Najbrže tudi ne zna nobene razum iste znamenite — »Sem — sem lojtre pristavi! ...« — Mesto petja pa se poslužuje v cerki rekla me za napredne veselice, to najbrže radi tega, da bi odjedel komu košček kruha.

Rihemberškimi dopisnikom »P. L.« in »N. Č.« svetujemo, da če nočejo obdržati gumbov, naj jih pošljejo na neko osebo v Gorico, katera najbrže ima velik vpliv pri omenjenih časnikih in je tudi v sorodstvu s tistimi stariimi hlačami, katere niso držale »štih« na gumbih — tam gor nekje na gričku....

To, to, altro che »ušlo«.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Pevma. — Podružnici sv. C. in M. v Pevmi je poslal namesto vstopnice k veselici gosp. Nik. Dominiko, sodnik pri najvišji sodnji na Dunaju, 10 K. — Najiskrenejša hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda. — Nevdeleženci goriške podružnice sv. C. in M. so nabrali pri Pavlinu v Oslavju v korist naše prepotrebne družbe K 5. — Živel zavedni Brici!

Domače vesti.

Veselica v prid družbe sv. C. in M. v nedeljo »pri jenu« je vspela tako, da dobi družba čistega dobička okoli 500 K. Torej popolnoma zadovoljiv uspeh. Proti večeru je bil vrt poln občinstva, zabava je bila prav prijetna, godba je svirala, v lepo napravljenem buffetu se je prodajalo raznotere reči, srečolov je dal 100 dobitkov. Zvečer so nastopili tudi pevci ter peli več lepih pesmi; posebno se je odlikoval tenorist g. Črnko. Poleg udeležencev iz mesta so bili navzoči tudi iz Mirna, Solkana, Renč, Podgore. Oba odbora sta marljivo delovala za vesečico, posebej pa moramo omeniti velenecjene gospe: Komačeva, Kopačeva, Deklevova, Gabrščekova, Musičeva, Bisailova, g.čna Koršičeva ter g.čne prodajalke razglednic itd.: Bajtova, Krančeva, Maraževa, Deklevova. Vsem, ki so delali in darovali za družbo, srčna hvala!

Gosp. dr. Josip Stanič, bivši velikoletni odvetnik v Tolminu in Gorici, se je preselil zopet v Gorico in otvoril pisarno v hiši Covacig zraven Trgovskega doma ob ljudskem vrtu.

Odlikovanje. — Naš rojak gospod Fr. Munih iz Sv. Lucije, ravnatelj javnih klavnic na Reki, je dobil od cesarja križec vit. reda Fr. Jos. za svoje izvanredne sanitarne in higienske zasluge. — Čestitamo.

Italija in Nemčija za laško pravno fakulteto v Trstu. — Položaj Bienertovega kabineta je kritičen. Bienert se protivi zahtevi Lahov, da naj se ustanovi laška pravna fakulteta v Trstu, zagotavlja pa se, da pritiska nanj Aerialta, ker sta kakor se pripoveduje, italijanski in nemški zunanji urad pritiskala na Aerialta, naj se v zadevi pravne fakultete ugodi Lahom! Torej Italija in Nemčija se utikata v čisto notranje avstrijske zadeve. Položaj se mora pojasniti tekom današnjega dne pri glasovanju o prehodu v specialne dele proračuna v poslanski zbornici.

Vlada in laška pravna fakulteta. — Kaj delajo klerikalci. — Vlada hoče rešiti vprašanje o laški pravni fakulteti tako, da naj se ustanovi provizorično na Dunaju, zagotovi pa se potom zakona, da po preteku 3 let se premesti v Trst ali pa v Gorico! Preko slovenskih zahtev hoče preiti vlada na dnevni red. — Pač čudno je, da v takih trenutkih klerikalci nesramno obrekujejo jugoslovanske poslance, ki niso v klerikalnem klubu, razširjajo lažljive vesti ter spletkarijo na vseh kon-

cih in krajih. Nam se zdi, da se pripravljajo na to, da zvrnejo vso krivdo na Zvezo južnih Slovanov, če ne bo nobenega uspeha za Slovence ter če dobijo Lahi svojo fakulteto brez zahtevanega junktuma. — »Zveza« južnih Slovanov je izročila klerikalnemu klubu predlog, v katerem so bile formulirane slovenske zahteve za slučaj, da se laška fakulteta ustanovi na Dunaju. Klerikalci niso dali odgovora. »Zveza« je ponudila skupno sejo, pa so jo klerikalci odklonili. Pač sumljiva znamenja. Ali res ne marajo slov. klerikalci slovenske visoke šole?

Dr. Šusteršič o laški pravni fakulteti. — V nedeljo je govoril dr. Šusteršič na shodih v Tomišlju in v Rudniku blizu Ljubljane med drugim tudi o laški pravni fakulteti. Mož se je postavil na visoko stališče pa rekel, da naše razmerje do Italije je odvisno od »dreadnought«, ne pa od pravnih fakultet. Mučno ga zadene kot pravega Avstrijca, da se vlačijo zvezo z Italijo v to notranjo avstrijsko zadevo. Kar se tiče stališča Slovencev, se ne bojujejo zoper laške sodržavljane, ampak zoper stari dunajski sistem, po katerem se daje eni narodnosti prednost, drugo se potiska v stran. Slovenci zahtevamo reševanje visokošolskih vprašanj v smislu enakopravnosti in enakovrednosti. Poniževanje Jugoslovanov pomeni to, da se še vedno ni rešilo vprašanje o reciprociteti zagrebškega vseučilišča. Le malo dobre volje je treba... Glede mesta laške fakultete se krije stališče Slovencev z življenjskimi interesi monarhije. — Morda komu imponirajo lepo zvite Šusteršičeve besede. Ali iz njih zveni neka splošnost, akademično razlaganje, kako naj se rešujejo vseučilišča vprašanja. — Toda kje je ostalo naše pravo slovensko stališče, kje je ostal gromovnik Šusteršič, ki drugače preti, da brez junktuma ni laške fakultete? Če kdaj, je bilo umestno sedaj, da je označil naše slovensko stališče ter vskliknil: Brez junktuma ne bo laške pravne fakultete! — Njegov govor pomeni — u m i k a n j e, kapitulacijo pred vlado in Lahi. Pričakovalo se je pač lahko energične besede v prilog slovenskemu postulatju glede vseučilišnega vprašanja — čuli smo pa prazen govor moža, ki čuti potrebo, nekaj reči, pa pove tako, da se vidi, kako se hoče kriti na vse strani. Šusteršičev govor je presenetljiv ter ne pomeni za Slovence nič dobrega!!

Laška pravna fakulteta in Gorica. — Zadnje dneve se je čulo večkrat, da bi utegnili priti laška pravna fakulteta konečno v Gorico. Lahi odklanjajo Gorico kot sedež laške pravne fakultete, ker zahtevajo Trst, mi pa tudi odklanjamo vsiljevanje laške pravne fakultete v Gorico. Gorica, kjer se govori vsak dan več slovensko nego laško, ki je središče Slovencev, pač ni mesto kjer naj bi stala laška pravna fakulteta, kjer naj bi se nastanili vročekrvni laški izzivači. Taka fakulteta v Gorici bi pomenila skrajno izzivanje Slovencev, dobo pobojev in pretepov, izgredi in nemiri bi bili na dnevnem redu. Če je vlada proti Trstu, mora biti tudi proti Gorici. — Meja tuintam, irredenta tuintam. Vrh vsega pa: med Slovencev ne tiče laška pravna fakulteta. V Gorico je ne bo!

O političnem položaju je poročal v nedeljo na javnem shodu političnega društva »Edinost« v Barkovljah državni in deželni poslanec dr. Rybar. Podal je plastično sliko o dogodkih v parlamentu s posebnim ozirom na italijansko vseučiliščno vprašanje. Govornik je slikal razmerje med strankami, da pojasni, kako je moglo priti tako daleč, da je postalo rečeno vprašanje pravo državno vprašanje, ki bi moglo celo provzročiti ministersko krizo. V živih barvah je govornik predložil vse faze omahovanja v postopanju Nemcev o tem vprašanju in je dokazal, da so se Italijani tudi ob tem pretežno kulturnem vprašanju dajali voditi od sovražstva proti Slovanom. Da si so Nemci tako zavratno postopali z njimi, so Italijani vendar vedno simpatizirali z njimi, a Slovane prezirali, ker nas smatrajo za barbarke, ki jim ne gre nikaka beseda v tem kulturnem vprašanju. Slednjič so Italijani odločno zahtevali plačilo za svojo zvesto službo vladi in Nemcem, s čemer so spravili oboje v največjo zadrego. Potem je govornik prepričevalno razložil vzroke za dosedanje postopanje Jugoslovanov in

naglašal, da oni ne morejo in ne smejo odnehati, marveč morajo porabiti ravno to priliko, da izsilijo, da se ustrezne tudi našim kulturnim potrebam, to tembolj, ker se hočejo tudi Nemci okoristiti ob rešitvi vprašanja italijanske univerze.

V zadnjem delu svojega govora je poslanec Rybar slikal žalostne razmere v naši jugoslovanski delegaciji in je zaključil povzdignem glasom: Kogar je narod poslala na Dunaj, da zastopa njegove interese, ne sme gledati na svoje, ali na interese svoje stranke, ampak mora gledati na interese celokupnega naroda, ki ga je poslal v parlament.

C. kr. štud. knjižnica. — Vsled tozadnega predpisa se naznanja slavnemu občinstvu, ki knjižnico obiskuje, da morajo biti vse knjige vrnjene do 30. t. m. Med počitnicami se zopet lahko izposojujejo. — Vodstvo.

Občine so dobile od klerikalcev pozive, naj prispevajo za slovensko zasebno gimnazijo. Vso to reč o zasebni gimnaziji smo že razložili. Po eni strani stiska nadškof ljudstvo, da naj mu da denarja za njegovo ultraklerikalno gimnazijo, kjer bodo učili jezuitje in drugi taki patri, po drugi strani pritiska ljudstvo pa dr. Gregorčič, da naj mu da tisočake za zasebno gimnazijo, ki bi imela na sebi tudi vse znake klerikalizma, in sicer zategadel, ker mož na šolskem polju v družbi tako mogočnih ljudij, kakor sta n. pr. Šusteršič in Krek, ali kakor je bil poprej plemenitaš, za katerim se sedaj pretaka hinavske solze, ni dosegel ničesar; po tretji strani pa plačuje ljudstvo davke, iz katerih se vzdržuje državna gimnazija v Gorici. — Naše ljudstvo že tako bridko občuti breme radi ljudskih šol, ker nimamo deželnega šolskega zakona, sedaj naj bi prispevalo še za dve gimnaziji: za nadškofovo in Gregorčičevo. Kaj res nimata ta dva duhovna najnejšega dela od tega, da zahtevata od našega revnega ljudstva novih žrtev? To je že od sile. Naše ljudstvo nima milijonov, da bi si spogalo zasebne srednje šole. Dolžnost je poslanec na Dunaju, da kaj dosežejo, ne pa le nadlegovati ljudstvo: »daj, daj, mi katoliški poslanci to zahtevamo.« Pebahajo se radi, da so storili svojo dolžnost, ali dosegli niso ničesar, prav ker niso storili svoje dolžnosti ter ne znajo izrabljati položaja. Samo v gonji proti naprednjakom so zvitij lisjaki, drugače pa ponižni in krotki; kjer treba govoriti energično besedo, jecljajo ali molče, kjer treba pokazati politično rutino, so nerodni, da jih zasmehujejo. Na vse to pa: »ljudstvo, daj.« — Ljudstvo pa ni tako nespametno, da bi sedaj svoje težko prislužene groše razdeljevalo še za nadškofove in Gregorčičeve kaprice! — Občine, pozor!

Uzoren katoliški učitelj. — Slaboznani učitelj Rustja v Batah, Slomškar, je človek, ki ne dela časti učiteljskemu stanu. Učitelj, ki kaj nase drži, ga še ne pogleda. Ta človek je na dopustu pa bi prav lahko vršil svojo službo, oziroma za učitelja v pravem pomenu besede, mož, ni sposoben: žatoraj v pokoj z njim! Za službo je bolan, za agitiranje pri občinskih volitvah je bil pa čudovito zdrav. Zdrav je tudi za nagajanje in za to, da dela »barufo«. V nedeljo popoldne je bil v klerikalni krčmi pri Madonu, kamor hodijo sami klerikalci. Med njimi se je nahajala ta dika katoliškega učitelja na Gorškem, slavni Rustja! Pravijo, da je bil nastal prepir. Kjer je Rustja poleg, tam ni miru. Ali tudi klerikalci so siti te sitne muhe: in pravijo, da bi se mu bila slaba godila, če je ni pravčasno odkuril iz klerikalne oštarije. Šolska oblast naj vendar že enkrat napravi konec s tem Rustjo! —

Ali taki možje so uzori katoliških učiteljev! Také hočejo imeti posebno novostrujarji. Po takih ljudeh hočejo uničiti ljudsko šolo!

Kobilice na Krasu. — »Samouprava« je priobčila obširno poročilo g. Fr. Gvozdenoviča, nadzornika c. kr. kmet. poskuševališča v Gorici, o pokončevanju kobilic na Krasu v letu 1909. Poročilo je prav temeljito. Na koncu, na strani 191., čitamo:

»Seveda ni mogoče reči, da so se kobilice že popolnoma zatrlje, kajti ostalo jih je po končanem lovenju še veliko, po-

sebnost pa v takih krajih, kjer se vsled prejšnjih ovir niso mogle kobilice loviti. Kobilice, ki so ostale, so lahko nadalje žrte in zalegle jajčeca, ker jih pri tem delu ni nikdo motil. Kakor smo že svoječasno pripomnili, ni pa tudi izključeno, da niso kobilice že med lovenjem položile nekoliko zalege, posebno pa v drugi dobi lovenja, ker so bile nekatere že godne. Nevarno je, da se vedno, da sirsavno se je mnogo kobilic umrlo, da nastopijo v bodočem letu zopet v velikih množinah.

Iz tega poročila sledi, da je po Krasu ostalo iz lanskega leta še obilo kobilic. — Naši dopisniki s Krasa so povedali, da so tudi letos kobilice po Krasu, samo toliko jih ni, kakor lani; pristavili pa so vsi, da je nujno potrebno, da se jih prav letos pridno pokončuje, ker sicer se utegnejo prikazati drugo leto še v večjem številu kot lani. Da jih je treba pokončevati tudi letos, tega mnenja je bil tudi deželni zbor v svojem letošnjem zasedanju ter je votiral primerno svoto v ta namen — ali deželni odbor je odločil, da se letos ne pokončujevalo kobilice na Krasu. Menda čakajo, da se prikažejo drugo leto prav v izredno velikem številu, da bo ubogi Kras terpel zopet velikansko škodo. — Tu se vidi, kako dobrotniki našega trpečega ljudstva so klerikalni poslanci, tu se vidi, kako škoduje našemu kmetovalcu slovita zveza Gregorčiča s Pajerjem!

»Ostija...« »hudič...« »kdo bo plačal?«... Tako in jednako so kričali v nedeljo zvečer ob južnem kolodvoru v Gorici nabiti čuki, ki so se vračali iz Podgore od čukovske »veselice«. Naročili so si vina pa pili, da je bilo veselje. Svoje čukovske jope so bili zavezali skoro vsi v »punkelček«, kakor vandroveci. Prav lepo so se obnašali, kakor pravi divji čuki in kakor so se reveži naučili v duhovski družbi v Podgori! Zalostno je videti tako mladino, kako jo izkvarjajo oni, ki so dolžni, dvigati jo ter plemeniti čustva v njej!

Podtaknjena pesem. — »Mladost«, glasilo »čukov« in »sov«, je priobčila »Pesem Orlov«, katero bi bil zložil pokojni pesnik Anton Medved. V »pesmi« čitamo: »nam vere križ je v čeno svet in drag nam jezik materinji, Ne bojmo se s ovra žn ih č et, ki k r a d e j o n a m t e s v e t i n j i.« Ti »sovražniki« so seveda naprednjaki! Potem pravi: »Junasko vadimo telo, da silna dlan sovraže zbege«. Ti »sovragi« so seveda naprednjaki! — Pesem je prišla šele sedaj na dan! Če bil M. zložil »pesem orlov«, bi jo bili že zdavnaj natisnili, ne pa da jo je hranil nekaj let neki Papler! — Da bi bil Medved zložil tako hujskajočo pesem, pomešano z nesramno lažjo, kdo to verjame?! — Da klerikalci na tak način onečašajo njegovo ime, tega pokojni pesnik pač ni zaslužil!

Veselica »Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici« se bo vršila, kakor že naznanjeno, na dan sv. Petra in Pavla na obširnem prostoru Atensove palače na Kornu.

Predpriprave kažejo, da letošnja veselica prekosi one prejšnjih let. Odbor je pridno na delu in hoče nuditi sl. občinstvu res mnogovrstno neprisiljeno zabavo.

Gozdarsko društvo za Primorje in Kranjsko bo zborovalo v Gorici 17., 18. in 19. t. m. Napravi tudi nekaj izletov v — Furlanijo!

Razpis službe. — Razpisana je služba računskega vezbenika v računskem oddelku c. kr. višje deželne sodnije v Trstu. Plača 600 K.

Vojaške konjske dirke v Gorici privedi jutri tukajšnji dragonski polk, in sicer na Velikih Ročajih; začnejo ob 9. jutraj ter trajajo do 5 pop. s presledkom 2 ur. Udeležijo se častniki in moštvo regimenta.

Sokolski vesnik.

Sokolski zlet v Št. Peter. — Danes nekoliko podatkov:

Veselični prostor meri okoli 10.000 m². Telovadišče je dolgo 40 m, široko 30 m. Na tem 1200 m² merečem telovadišču bode izvajalo 320 telovadcev proste vaje. S takim velikim številom telovadcev se ni še nobeden zlet vršil na Primorskem in med Slovenci zabeležiti imamo le enega še večjega in sicer II. slovenski sokolski zlet, ki se je vršil leta 1904. v Ljubljani in

na katerem je telovadilo 800 telovadcev. Ob desni strani tega telovadišča bode postavljena 44 m dolga tribuna, s katere se boče dalo posebno pozorno opazovati vrvenje na telovadišču. Našemu občinstvu priporočamo, da si sedeže na tribuni pravočasno preskrbi, kajti zna se zgoditi, da bodo isti že pred 19. razprodani. Dosedaj smo dobili že več naročil iz Trsta, Vipavske, Krasa, da celo iz oddaljene Reke.

Na veseličnem prostoru bodejo postavljeni 2 obširni plošči. Na raznih straneh veseličnega prostora se postavljajo okusni paviljoni, kjer bode preskrbljeno za vse. Dobilo se boče navednega vina, pivo, jedila, kava in pritikline, pa tudi šampanjec ne izostane.

Posetnike zleta opozarjamo, da bodo na veseličnem prostoru javno nabiti ceniki jedil in pijač. Cene so zmerne, tako, da se ne bode mogel nihče pritožiti.

Zveza narodnih društev.

Občni zbor »Zveze narodnih društev« se bo vršil v četrtek 16. t. m. ob 10. uri predp. pri Jelenu. Na dnevnem redu bodo poročila odbora in slučajnosti.

Iz Ročinja. — Kljub slabemu vremenu je bila udeležba 5. t. m. na veselici narodnega društva »Sloga« povoljna. Udeležili so se je nekateri iz Kanala, Avč in druge okolice. Onim pa, ki so ostali doma, je lahko žal, ker so zamudili tako lep užitek, ki ga je nudila ta prireditel. Ze lepo, dovršeno petje zbora in kvarteta nas je oživilo. Hitro smo pozabili na svoje vsakdanje skrbi, in se je nam vsem pojavil na obrazu izraz zadovoljnosti in radosti. — Pravi halo pa je povzročil Gašper Srebrin s svojo bahavostjo in trmoglavostjo, katero je prav dobro pogodil. Enako je tudi hlapca Pavleta, ki je res izvrstno pogodil svojo vlogo, spremljalo občinstvo s smehom in ploskanjem. Mirko in igralke so se odlikovali v tem, da so se prav dobro naučili svoje vloge. Z velikanskim aplavzom pa je odlikovalo občinstvo gg. dijake, ki so kot mojstri izvršili svojo nalogo. Spevoigra »Dijakova zarubitev« je tako ugajala, da se je morala ponoviti. Pri tem ne moremo odlikovati s pohvalo nobenega igralca, ker so vsi enako izborno igrali. Konečno nas je še godba zvabila na plesišče, kjer smo ostali do pozne ure. Ta dan nam ostane v lepem spominu.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Tečaj za šivilje v Ajdovščini se je zaključil v soboto s prireditvijo male rastavice. — Tečaj je bil prav dobro obiskovan; šivilje so s tem v svoji obrti prav veliko pridobile. — Iz hvaležnosti za to so poklonile svojemu strokovnemu učitelju ličen spominček. — Taki tečaji so kot nalašč za naše obrtnike po deželi. Obrtniki, le zganite se, in ne bode vam žal! — Za dosego tečaja obrtni se je na gospoda Ing. Pensa, vodjo c. k. ekspositure v Gorici, ki gre prosilcem prav rad na roko.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani bo imela svoj redni letni občni zbor dne 23. t. m. v Mestnem domu.

Stoletnica prve hranilnice na Angleškem. — V tekočem mesecu proslavijo v Edinburgu na Angleškem stoletnico ustanovitve prve hranilnice na Angleškem.

Posredovalnica slov. trg. društva »Merkur« opozarja p. n. stariše in varuhe, kateri nameravajo dati učiti dečke trgovine, da naj se zaupno obrnejo do nje, ker ista ima mnogo prostih mest na razpolago in posreduje pri nastavljenju učencev brezplačno.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja izid nedeljskih dirk. Ajdovščina-Gorica. I. je došel J. Benko, rabil 43 min. 30 sek., dir. za dr. »Gorica«. II. je došel J. Modrijan, rabil 43 min. 50 sek., dir. za dr. »Gorica«. III. je došel R. Schivitz, rabil 44 min. dir. za dr. »Balkan«. IV. je došel A. Danjevčič, rabil 45 min. 50 sek., dir. za dr. »Solkan«. V. je došel V. Bavčar, rabil 46 min., dir. za dr. »Balkan«. V maksimalnem času so došli gg. A. Šinigoj, A. Bavčar, H. Terpin, V. Kjuder. — Dirka Miren-Gorica. I. je došel J.

Benko, rabil 5 min. 50 sek., dir. za dr. »Gorica«. II. je došel J. Modrijan, rabil 5 min. 52 sek., dir. za dr. »Gorica«. III. je došel D. Sancin, rabil 6 min., dir. za dr. »Balkan«. IV. je došel V. Bavčar, rabil 6 min. 10 sek., dir. za dr. »Balkan«. — V maksimalnem času so došli gg. J. Lavrenčič, A. Bavčar.

Polževa dirka: I. A. Golja za dr. »Gorica«, II. J. Komjanc za dr. »Danica«, III. A. Vidmar za dr. »Danica«. Zrebanost število za dvokolo je bilo 995.

Vdobilatelj zrebane številke ima čas priti po dvokolo 8 dni od dneva zrebanja.

Goriška kolesarska zveza vabi vsa včlanjena društva, da se vdeležijo I. zleta Primorske Sokolske Župe v nedeljo dne 19. t. m. v Št. Petru pri Gorici. Odhod se naznani pismenim potom.

Kolesarsko društvo »Danica« se udeležijo korporativno sokolske slavnosti prihodnje nedelje v Št. Peter.

Kolesarsko društvo »Gorica« se korporativno udeležijo I. zleta Primorske sokolske Župe v nedeljo dne 19. t. m. v Št. Petru. — Zdravo! — Odbor.

Kolesarsko društvo »Vrtojba« v Vrtojbi. — Podpisani odbor se zahvaljuje tem potom najpristranejši g. Josipu Beltramu, dobitelju novega dvokolesa, za dar 10 K. Zdravo! — Odbor kolesarskega društva »Vrtojba«.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V soboto je govoril med drugimi Bugatto, da Lahi niso zadovoljni s proračunom. Podpirali so vlado v nadi, da se jim uresničijo njihove želje. Če se prepričajo o nasprotnem glede vseučilišča, se poprašajo, če ima sploh kak pomen, podpirati vlado in sedanjo večino. Včeraj je govoril ministerski predsednik Bienerth, rekoč, da upa, da bo vseučiliško vprašanje rešeno v splošno zadovoljnost tekom par dni. Govoril je potem o proračunu, o potrebi enakotežja v državnem gospodarstvu; rekel je tudi, da iz naglašanja laškega vseuč. vprašanja se ne sme sklepati, da bi bilo manj železi rešitev drugih visokoškolskih vprašanj. Narodno vprašanje se mora rešiti najprej na Češkem. Generalna debata o proračunu je končana.

Bienerthova vlada je v velikih škripicah. Vse se vrti okoli laške pravne fakultete. Laški poslanci pa so sedaj jezicek na tehtnici, od njih je odvisna usoda proračuna če odpadejo Lahi, je Bienerth brez potrebne večine. Lahi so rekli, da glasujejo proti proračunu, ako ne dosežejo fakultete. Ako bi pa proračun ne bil sprejet, bi bil državni zbor mogoče zaključen ali razpuščen ali pa nastopi § 14!

Razne vesti.

Po desetih mesecih so dobili v rabeljskih hribih truplo vojaka, ki je lansko poletje ponesrečil pri trganju planink.

V novem ogrskem državnem zboru so sklenili poslanci, da se bodo kakor običajno, vsi tikali, samo onih poslancev, ki so lansko leto metal tintnike in ranili dva ministra, ne sme nobeden tikati.

Čaj je začel kaditi ženski svet v Londonu. Do 20, 30. takih čajevih cigaret pokaže nekatere pisateljice londonske na dan. Pisateljski klub je že uvedel posebno čajo-kadilne klube. Tobakarnarji že prodajajo povsod take cigarete iz čaja.

»Marta Washington«, parobrod »Austro-Amerikane«, je priplul v Trst pretekli teden s 388 potniki, od teh 100 v I. r.; ostali so šamizeljenci, ki se vračajo v domovino.

Japonska ekspedicija na južni tečaj. — Poročnik Žirafe v Jokohami namerava z avgustom odpluti s 15 mornarji proti južnemu tečaju. S seboj vzame mandžurske konje. Ta poročnik je edini član ekspedicije Gunti l. 1893., ki se je vrnil zdrav in živ v domovino. Upa imeti uspehe.

Vlak stopil iz tira. — Orijentni ekspresni vlak je skočil iz tira na mostu Luleburgas blizu Carigrada. Nekaj vozov je razdejanih. Deset oseb je ranjenih, med temi trije težko.

Roosevelt se vrne, kakor poročajo listi, iz svojega trudapolnega potovanja po Afriki in Evropi v četrtek v New-York. Cela luka bo okrašena. Vse ladje bodo stale v paradi. Vse je v New-Yorku po koncu. Vse bi rado videlo Roosevelta, saj je postal trikrat doktor na raznih evropskih vseučiliščih. Kmalu se pa poroči njegov sin Theodor z Miss Eleano Butler. O nevesti vedo povedati poročevalci, da ima vse obleke v povprečni vrednosti 600 K. Theodor Roosevelt »dela« v neki tovarni preprog.

Palčki. — V holandski Novi Guinei (blizu Avstralije) so našli raziskovalci zelo majhno ljudstvo. Vsak je povprečno visok 1,27 m. Prišteva se jih med negrite. Ljudje so zelo črni, imajo kodraste lase, žive od lova in ribarstva in love zveri s puščicami, namočenimi v rastlinske strupe, znajo le do treh šteti, drugače se pa zelo ljubeznjivi in gostoljubni.

Zadnja justifikacija avstrijskega poročnika. — Leta 1885. je bil obešen poročnik Farkaš v Temešvaru. Ustrelil je svojega stotnika, ki je zahajal k njegovi ženi. Justifikacija se je vršila, kakor jo predpisuje voj. kaz. zak. V spremstvu dveh kompanij obsojen poročnik na dvorišče vojaške kaznilnice. Kompaniji sta se postavili okrog vislic, na to se je strgalo poročniku zvezde, zlomilo njegovo sabljo na komando so se vsi vojaki obrnili, in poročnik je bil obešen. L. 1867. je bil obešen stotnik Paltauf, ker je umoril neko gospo. Ako bi tudi Hofrichter obešen, bo to tretji slučaj justifikacije avstrijskega poročnika pod vlado Franca Jožefa.

Toda to se najbrže re zgodi.

Zračna torpedovka. — Angleški inženir iz Liverpoola, Thomas Raymond Philipps je izumil zračno torpedovko. To je vodljiv zrakoplov, katerega se vodi na vse strani z zemlje potom brezžične telegrafije. V zrakoplovu ni nobenega moštva. Na dnu ladje je med akumulatorji shramba za bombe. Na gotovo znamenje vodnika, ki je na zemlji, se odprejo v primernim krajem vratca, bombe padejo iz shrambe in na ta način se lahko uniči cele polke, celo mesto svojega sovražnika, ne da bi bilo treba žrtvovati svojih ljudi.

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M. boji Dam sveta dolžnost!

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvoja. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Keglišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in punligamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina štane 60 vin. Ako je oglaš obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inšeriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na dežel (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inšerirajo. Škoda ni majhna.

10 kron zaslužka na dan na lahek način. Naznanite po dopisnici svoj naslov: tvrdki Jak. König, Dunaj VII.3 poštini urad 3.

Dva krojaška pomočnika sprejme takoj Karol Angeli, trgovec in krojač v Kanalu.

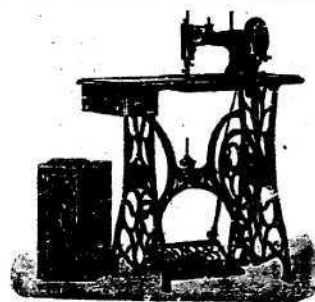
Pisalni stroj „Adler“

malo časa rabljen, je na prodaj po zelo nizki ceni v **Coriški tiskarni A. Gabršček.**

Pri puncu je nežni on breco dobil, tri dni se v postelji nato je potil, še danes je njemu po breci gorje, ker krepke „OHO“ je nosilo dekle.

„OHO“

J. Medved, Gorica
Tekališče, Josipa Verdi št. 32.



Slavno občinstvo pozor na svetovnoznane **Pfaffove šivalne stroje!**

Pfaffovi šivalni stroji so dosedaj neprekosljivi na celim svetu. Pfaffovi šivalni stroji so izdelani precizno in iz najtrdnjega jekla. Pfaffovi šivalni stroji tečejo na kroglicah - kakor dvokolesa zelo tiho in brez vsakega ropota. Pfaffovi šivalni stroji šivajo najfinejše kakor tudi najmočnejše blago. Pfaffovi šivalni stroji so tudi najbolj pripravljeni za umetno vezenje, krpanje nogovic in namiznih prtov. Pfaffove šivalne stroje uporabljajo vsi narodi v starem in v novem svetu. Pfaffovih šivalnih strojev je na milijone prodanih širom sveta. Pfaffovi šivalni stroji so dandanes neprekosljivi glede trpežnosti in vstrajnosti. Pfaffovi šivalni stroji tvorijo lepo opremo v vsaki moderno meblirani sobi. Pfaffove šivalne stroje si lahko vsakdo ogleda in se takoj lahko prepriča omenjenih udobnosti.

Zatorej opozarjam vnovič sl. občinstvo, na to svetovnoznano znamko „Pfaff“, kdor si nabavi šivalni stroj z znamko „Pfaff“, si ne bo želel nikdar več drugačnega šivalnega stroja. Edina zaloga angleških dvokoles znamke „Premier“ ter vsakovrstne potrebščine za šivalne stroje in dvokolesa.

Edina zaloga in zastopstvo za Gorico in okolico

Jos. Dekleva, GORICA, Magistratna ulica št. 1.

POZOR! Od vsakega prodanega in plačanega Pfaffovega šivalnega stroja se za-vežem darovati družbi sv. Cirila in Metoda dva odstotka!

Naznanilo.

Sl. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v ulici sv. Ivana št. 10

ново kleparsko podružnico.

Obenem naznanjam slav. občinstvu, da sprejemam naročila tudi v Križni ulici št. 8.

Za blagohotna naročila se toplo priporoča

Josip Patek, kleparski mojster.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposke ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1909: Zadrugnikov 181 z deleži v znesku 85.374 kron. — Hranilne vloge: 1.654.661.17. Posojila: 1.643.638.—. — Reservni zaklad: 91.740.59. — Vrednost hiš: 354.416.72.

Dr. Ruggero Kürner,

kirurški zdravnik, bivši asistent na c. kr. kliniki genealogije in ostetrike v Gradcu.

Specialist za ženske bolezni.
Ordinira od 10.—11. predpoldne in od 3.—4. popoldne.

Tekališče Frana Josipa št. 6.
(blizu lekarne Kürner).

Zagrebski **Franck** 
kot lovniško znamko
priporočujemo kot priznani najboljši pridatek za kavo!



Največjo zalogo pohištva na Goriškem z lastno mizarstvo in tapetarsko delavnico ima

Anton Breščak v Gorici

v Gosposki ulici št. 14 (v lastni hiši).

Velika izber žimnic, blazin za pod glavo, ogledal, slik, okvirjev, stolice, itd. ter vse potrebno za hišno opravo.

Gene konkurenčne, ker prodaja blago lastnega izdelka.

Oglejte si zalogo in prepričajte se!

One dame so jako krasne,

ki se umivajo le s Pilnačkovim nedosežnim milom

„LANOL“

ki je na prodaj po 70 vin. kos ali pa škaltja s 3 kosi za 2 K.

To milo, ki je zakonito varovano, izdeluje **J. Pilnaček,**

c. kr. dv. založnik v Kralj. Gradcu na Češkem.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hiapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole — Koza s solncem.** Poskusite in sodite!

Svoil k svojim!